

gemeente Tynaarlo

Najaarsbrief 2022

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk Zaaknummer: 1368004	Bijlage[n]
Behandeld door R. Gras	Doorkiesnummer 06 25 00 78 05	Vries 11-10-2022	

Onderwerp: Najaarsbrief 2022

Geachte raadsleden,

Hierbij presenteren wij u de najaarsbrief 2022 als onderdeel van de voortgangsinformatie in de Planning & Controlcyclus. In deze brief beschrijven wij de afwijkingen van de begroting 2022. Dit met het doel uw raad te informeren over de stand van zaken met betrekking tot de diverse hoofdstukken en beleidsterreinen.

Beeld van de najaarsbrief

In deze najaarsbrief passen we de begroting 2022 aan met een bedrag van € 1.015.000 positief. Het structurele effect bedraagt € 750.000 negatief en zal in de begroting 2023 als bijstelling van het begrotingsresultaat worden meegenomen. Daarnaast stellen we een aantal wijzigingen in kredieten en reserves voor.

Proces

Deze najaarsbrief is de tweede bijstelling op de begroting van het lopende boekjaar 2022. De eerste bijstelling betrof de voortgangsrapportage 2022. In deze najaarsbrief worden de lopende begroting en de planning van het jaar 2022 gemonitord en waar nodig doen we voorstellen voor het bijstellen van de begroting 2022. Eventuele meerjarige effecten die uit deze najaarsbrief volgen, nemen we mee in de begroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2026.

Ook dit jaar hebben we kritisch gekeken naar de mee te nemen gelden. We hanteren het beleid dat het geld, in het geval van een overschot, in principe terugvloeit naar de algemene reserve, tenzij er een goed en duidelijk verhaal is waarom deze overschotten mee moeten worden genomen naar de jaarschijf 2023. Ook dit jaar zijn er posten over om mee te nemen, elk met hun eigen verhaal.

<i>Postadres</i>	<i>Bezoekadres</i>	<i>Website</i>	<i>Bankrelaties</i>
Postbus 5, 9480 AA Vries	Kornoeljeplein 1, Vries	www.tynaarlo.nl	IBAN: NL02BNGH0285079050 IBAN: NL05BNGH0285079093 (belastingen en leges)
<i>Telefoonnummer</i>	<i>Faxnummer</i>	<i>E-mail</i>	BIC: BNGHNL2G
[0592] 26 66 62	[085] 20 84 923	info@tynaarlo.nl	

Voortgang en ontwikkelingen per hoofdstuk

De begroting 2022 bestaat uit negen hoofdstukken. “Bestuur en ondersteuning”, “Veiligheid, Verkeer, vervoer en waterstaat”, “Economie”, “Onderwijs”, “Sport, cultuur en recreatie”, “Sociaal Domein”, “Volksgezondheid en milieu” en “Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing”. Indien de voortgang van de doelen en acties uit de begroting verloopt volgens planning, maken wij hier in deze najaarsbrief geen melding van. Wij melden alleen afwijkingen en bijzonderheden. Dit heeft geresulteerd in een compacte najaarsbrief.

Toelichting aanpassing exploitatie

Voor het verhogen van de inzichtelijkheid en het vergroten van de leesbaarheid lichten we alleen financiële afwijkingen op taakveldniveau groter dan € 25.000 toe. Om diezelfde reden geven we ook geen tekstuele toelichting op de volgende typen financiële wijzigingen:

- Budgettair neutrale wijzigingen als gevolg van een ontvangen subsidie met daartegenover een hiermee verplicht samenhangende uitgave;
- Budgettair neutrale technische wijzigingen.

Alle aanpassingen per taakveld zijn opgenomen in de tabel in bijlage 1.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 0 Bestuur en ondersteuning	7
Hoofdstuk 1 Veiligheid	8
Hoofdstuk 2 Verkeer en vervoer en waterstaat	9
Hoofdstuk 3 Economie	9
Hoofdstuk 4 Onderwijs	10
Hoofdstuk 5 Sport, cultuur en recreatie	11
Hoofdstuk 6 Sociaal domein	11
Hoofdstuk 7 Volksgezondheid en milieu	13
Hoofdstuk 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	14
Aanvragen nieuw beleid	17
Aanpassingen in reserves en voorzieningen	19
Mee te nemen gelden 2022 – 2023 en update incidenteel nieuw beleid	21
Actualisatie kredieten	33
Voorstellen voor besluitvorming	35
Bijlage 1: Bijstelling begroting 2022	37

Hoofdstuk 0 || Bestuur en ondersteuning

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Geen bijzonderheden.

Actualisatie exploitatie 2022

Samenwerkingsverband Drentsche Aa (SDA)

De kosten voor de SDA vallen naar verwachting € 45.000 hoger uit. Oorzaak hiervoor ligt in het gestegen aantal beroepsprocedures omtrent de WOZ. In de integrale voortgangsrapportage is deze afwijking wel benoemd maar per abuis niet financieel-technisch verwerkt. In deze najaarsbrief wordt dat alsnog verwerkt.

Elektriciteit levering

Door de stijging in de energieprijzen moet het budget voor elektriciteit in dit hoofdstuk structureel nadelig worden bijgesteld met € 116.000. In de integrale voortgangsrapportage is deze afwijking wel benoemd maar per abuis niet financieel-technisch verwerkt. In deze najaarsbrief wordt dat alsnog verwerkt.

Reisdocumenten

In 2022 verwachten we uiteindelijk meer aanvragen reisdocumenten dan wat via de berekening van het landelijk adviesbureau burgerzaken verwacht mocht worden. Die berekening hield geen rekening met de impact van corona. Dat er nu meer aanvragen zijn, heeft er voornamelijk mee te maken dat mensen massaal op vakantie gaan doordat de coronamaatregelen niet mee van toepassing zijn. Het ziet ernaar uit dat de uitgestelde aanvragen van verlopen documenten in 2020 en 2021 in 2022 worden 'ingehaald'. Dit betekent een incidenteel voordeel aan de batenkant van € 28.000.

Rijbewijzen

De verwachting is dat zo'n 170 rijbewijzen minder over 2022 (geen DAR-rijbewijzen) worden uitgegeven dan in eerste instantie voorspeld. Hierdoor dalen de legesinkomsten en de rijksafdrachten van een rijbewijsaanvraag. We verwachten nog een stijging in het aantal spoedaanvragen rijbewijzen, zo'n 65 meer dan bij de eerste prognoses waren opgegeven. Per saldo betekent dit een incidenteel nadeel op de baten van € 27.000 voor rijbewijzen. Aan de lastenkant zorgt dit voor een incidenteel voordeel voor rijbewijzen van € 27.000.

Naturalisaties

In 2021 lag het aantal naturalisatieaanvragen op 54. De drukte in 2021 bleek te komen door de hoge asielstroom in 2015/2016. Deze personen konden 5 jaar later een aanvraag voor naturalisatie indienen. Ook golden er vanaf juni en november 2021 vrijstellingen voor een specifieke groep vergunninghouders, waardoor het aantal naturalisatieaanvragen steeg. In onze gemeente ging dat om 10 personen die onder de vrijstellingen vielen. We hadden verwacht dat het hoge aantal aanvragen zich ook zou doorzetten in 2022 omdat wellicht nog niet alle personen uit 2015/2016 een naturalisatieaanvraag hadden ingediend. Het aantal aanvragen tot en met half augustus ligt nog maar op 10. De verwachting is dat dit er voor heel 2022 uiteindelijk 16 zullen zijn. Vandaar een flinke daling in de legesinkomsten ad € 39.000 en rijksafdrachten ad € 28.000.

Verkiezingen

Op het budget van de verkiezingen blijft een bedrag over van € 39.500. Conform bestaand beleid wordt dit bedrag toegevoegd aan de bestemmingsreserve verkiezingen.

Vennootschapsbelasting (VPB)

De vennootschapsbelasting valt € 745.000 hoger uit dan begroot, hier liggen drie oorzaken aan ten grondslag. Met ingang van 2016 zijn gemeenten belastingplichtig geworden voor de vennootschapsbelasting, wat in de praktijk primair betrekking heeft op de winstnemingen uit de grondexploitaties. Bij het bepalen van de hoogte van de vennootschapsbelasting moet de realisatie vergeleken worden met de openingsbalans zoals die per 1-1-2016 is opgesteld. Het blijkt dat de

winstnemingen in recente jaren hoger uitvallen dan destijds in 2016 was verwacht, o.m. wegens hoger uitvallende verkopen en een gunstiger rentepercentage. Hierdoor valt de vennootschapsbelasting hoger uit dan oorspronkelijk was verwacht.

Aanvullend waren wij in het verleden in staat om winstnemingen te compenseren met een verlies uit 2017, maar voor recente jaren is dat niet meer het geval. Daarbij hebben wij juist in recente jaren significante winstnemingen gerealiseerd wat tot een hoge vennootschapsbelasting leidt. Ten slotte is er met ingang van de Najaarsbrief 2020, op aanraden van o.m. de fiscus, een nieuwe systematiek gehanteerd om de hoogte van de vennootschapsbelasting te bepalen, dit heeft geleid tot het verschuiven van de belastingdruk naar latere jaren. Aangezien er door de Belastingdienst wordt gewerkt met voorlopige aanslagen betekent dit dat wij nu worden geconfronteerd met een nacalculatie, en dus een naheffing, over deze jaren.

Compensatie inkomstenderving corona 2021

Het Rijk compenseert ons voor de gedeerde inkomsten in 2021 die gerelateerd zijn aan de coronacrisis. Hiertoe ontvangen wij € 153.000 welke wij toevoegen aan de coronareserve.

Septembercirculaire 2022

De septembercirculaire 2022 geeft op totaalniveau een positieve bijstelling van € 1.114.000. In dit voordeel zitten voor € 1.261.000 aan extra middelen die budgetbeutraal zijn opgenomen. Per saldo kent de septembercirculaire daarmee een nadeel van € 147.000.

De bijstellingen bestaan op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen.

Bijstellingen voorgaande jaren	€ 63.000 -/-
Aanpassing BCF plafond	€ 386.000
Uitkeringsfactor, ontwikkeling uitkeringsbasis	€ 459.000 -/-
Energietoeslag	€ 697.000
Overige taakmutaties	€ 27.000
Integratie en decentralisatieuitkeringen	<u>€ 526.000</u>
Totaal	€ 1.114.000

Vrijval saldo schommelfonds algemene uitkering

Jaarlijks is een bedrag gereserveerd voor het opvangen van schommelingen in de algemene uitkering. Nu de september circulaire is verwekt kan het restant van het schommelfonds ad € 250.000 vrijvallen. Hiermee wordt het nadelige saldo van de septembercirculaire opgevangen.

Hoofdstuk 1 || Veiligheid

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Geen bijzonderheden.

Actualisatie exploitatie 2022

Geen financiële afwijkingen groter dan € 25.000.

Hoofdstuk 2 || Verkeer en vervoer en waterstaat

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Esweg/Burgemeester J.G. Legroweg Eelde

De herinrichting van de Esweg en het realiseren van een rotonde op de aansluiting Esweg-Legroweg wordt aansluitend aan de herinrichting van de Hoofdweg opgepakt. Bij het nog op te starten participatietraject zal nog duidelijker worden gecommuniceerd waar inwoners over kunnen meepraten maar dat uiteindelijk de besluitvorming elders ligt.

Hoofdweg Eelde

Het verkeerskundig ontwerp is gereed. De uitvoering wordt nu opgepakt.

Westlaren

Westlaren is een wijk die is gebouwd in de jaren '50 en '60 van de vorige eeuw. De meeste infrastructuur is daarmee zo oud dat ze moet worden vervangen. Daarom zijn we gestart met het project 'Westlaren klaar voor de toekomst', waarbij in ieder geval de riolering in de wijk vervangen wordt. Maar, het doel is breder dan dat, namelijk om de openbare ruimte van Westlaren weer toekomstbestendig te maken. Het beoogde projectresultaat is een veilige, klimaatrobuuste en goed te onderhouden openbare ruimte in Westlaren, die qua inrichting voldoet aan de wensen van de inwoners en andere belanghebbenden in de wijk. De uitwerking is wat vertraagd door de Coronaperiode. Er ligt inmiddels een ontwerp welke is opgesteld met behulp van de input van inwoners. Qua materialisering wordt dit nog een keer goed tegen het licht gehouden en daarna zal het ontwerp worden aangeboden aan het college ter vaststelling.

Actualisatie exploitatie 2022

Brandstofkosten

Gestegen brandstofkosten leveren een incidenteel nadeel aan de lastenkant op van € 33.000. In de integrale voortgangsrapportage is deze afwijking wel benoemd maar per abuis niet financieel-technisch verwerkt. In deze najaarsbrief wordt dat alsnog verwerkt.

Gronddepot

De ramingen voor het gronddepot locatie Tynaarlo zijn geactualiseerd, mede op basis van een analyse van de daadwerkelijke uitgaven en inkomsten in de afgelopen jaren. Dit leidt tot een structurele verhoging van de lastenramingen met € 11.000 en een structurele verlaging van de inkomstenramingen met € 18.000. Per saldo is sprake van een structureel nadeel van € 29.000.

Hoofdstuk 3 || Economie

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Uitvoeringsagenda (Vrijetijds) Economie

De Uitvoeringsagenda (Vrijetijds) Economie is in november 2021 vastgesteld. De uitvoeringsagenda is opgebouwd uit twee delen: economische zaken (EZ) en vrijetijdseconomie (VTE). Het onderdeel EZ richt zich m.n. op de MKB bedrijven, de bedrijventerreinen en bereikbaarheid. De Vrijetijdseconomie is gestoeld op de pijlers gastvrijheid, vitale vakantieparken en regiopromotie.

Wij hebben zoveel mogelijk digitaal en online deelgenomen aan vergaderingen en bijeenkomsten, om voor onze ondernemers zichtbaar, bereikbaar en ondersteunend te kunnen zijn. Na 2 coronajaren konden wij weer een fysieke netwerkbijeenkomst organiseren. De bijeenkomst hebben wij gekoppeld aan de start van de zomer en nieuwe wethouder. De ondernemers Zomerbarbecue vond plaats bij het Scandinavisch Dorp en was zeer geslaagd.

Stimuleringsbijdrage ontwikkeling bedrijventerrein Beuving

Wij hebben in samenspraak met de Provincie Drenthe een eenmalige stimuleringsbijdrage toegezegd voor de ontwikkeling van bedrijvenlocatie Beuving. De locatie Beuving, Groningerstraat 18 de Punt, is een prominente plek in onze gemeente. Het is de toegangspoort vanaf de A28 richting Vries, Yde-de Punt en Eelde-Paterswolde. Diverse partijen hebben er belang bij dat dit gebied verder wordt ontwikkeld. Door de prominente plek en de samenhang met andere projecten/ruimtelijke structuren is deze plek van economische belang. Door de eenmalige stimuleringsbijdrage samen met de Provincie Drenthe zal er een positieve stimulans zijn voor het verder ontwikkelen van dit terrein.

Succesvolle regionale samenwerking recreatie en toerisme

Pontje Zuidlaardermeer

Door omstandigheden – mede een gevolg van de corona pandemie – heeft de palingrokerij die verantwoordelijk is voor de exploitatie van het fietspontje over het Zuidlaardermeer aangegeven te stoppen. Samenwerkende gemeenten, provincie Groningen en Stichting het Groninger Landschap hebben daarom snel geschakeld en een nieuw plan gemaakt. Voor het behoud van het “Rondje Zuidlaardermeer” zal de huidige fietsoversteek met het pontje over het Drents Diep verplaatst worden naar een meer noordelijke locatie. Daartoe zal de infrastructuur worden aangepast en zal een nieuwe, duurzame pont in de vaart worden genomen. De gemeenten Groningen, Midden-Groningen, Tynaarlo, de provincie Groningen en Stichting Het Groninger Landschap hebben hiervoor de samenwerking, die dateert uit 2003, hernieuwd.

Wandelknooppunten netwerk

Wij hebben samen met het Recreatieschap een plan voor realisatie van een wandelknooppuntennetwerk voor onze gemeente uitgewerkt. Met de uitvoering hiervan ontstaat een goed sluitend wandelnetwerk in de regio (Tynaarlo heeft als enige gemeente in de regio nog geen wandelknooppunten systeem). Dit systeem levert een wezenlijke bijdrage aan het versterken van de lokale economie en de recreatief / toeristische aantrekkelijkheid van onze gemeente.

Snel internet voor alle inwoners, ook in de buitengebieden

Er is glasvezel in onze buitengebieden aangelegd door twee partijen, te weten Glasvezel Buitenaf en Coöperatie Glasvezel Noord. Glasvezel Buitenaf is helemaal gereed met de aanleg. Coöperatie Glasvezel Noord rondt de aanleg in Q3 van 2022 af. De aanleg is mede door subsidies van onze gemeente mogelijk gemaakt. De subsidieafwikkeling vindt naar verwachting nog in 2022 plaats.

Actualisatie exploitatie 2022

Bijdrage NEDAB Groningen Airport Eelde

Over 2022 worden lasten gemaakt inzake de reguliere bijdrage voor de NEDAB-kosten. In 2017 is een reserve ingesteld om deze lasten te dekken. Met deze wijziging wordt het budget aan de reserve onttrokken en opgenomen in de exploitatie, per saldo is deze wijziging budgetneutraal. De bijdrage voor 2022 bedraagt € 132.798.

Hoofdstuk 4 || Onderwijs

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Geen bijzonderheden.

Actualisatie exploitatie 2022

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Het Rijk heeft voor meerdere jaren geld beschikbaar gesteld ten behoeve van het NPO. Een groot deel van deze gelden zijn al ontvangen. Administratief wordt e.e.a. zo verwerkt dat het ook meerjarig in te zetten is. Per saldo heeft dit geen effect op het geprognosticeerde resultaat.

Hoofdstuk 5 || Sport, cultuur en recreatie

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Cultuur

Op dit moment zie het er naar uit dat er een saldo ontstaat binnen het budget van cultuurcoaches en alliantie middelen van de provincie. De openstaande vacature voor cultuurcoach maakt dat er momenteel ruimte ontstaat in het budget. Dit mag geen invloed hebben op het jaarresultaat. Beide posten kunnen niet in de jaarrekening en najaarsbrief komen omdat het geormerkte gelden zijn.

Museum de Buitenplaats

Het Museum de Buitenplaats is al enkele jaren bezig met het opstellen van een plan voor het toekomstbestendig maken van het museum. De provincie Drenthe heeft een subsidie toegezegd van €300.000. Deze middelen zijn beschikbaar tot de verkiezingen in maart 2023 en op voorwaarden dat de gemeente co-financiert. Er is nog geen plan en daarom ook geen begroting. Mocht er begin 2023 wel een uitgewerkt plan zijn dan zullen wij de gemeenteraad om budget vragen voor de uitvoering van het plan in afstemming met andere financieringsbronnen.

Actualisatie exploitatie 2022

Brandstofkosten

Gestegen brandstofkosten leveren een incidenteel nadeel aan de lastenkant op van € 33.000. In de integrale voortgangsrapportage is deze afwijking wel benoemd maar per abuis niet financieel-technisch verwerkt. In deze najaarsbrief wordt dat alsnog verwerkt.

Hoofdstuk 6 || Sociaal domein

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Frisse (Door)Start

Voor veel inwoners, verenigingen en organisaties is het na de coronaperiode een uitdaging hun activiteiten weer te hervatten. Daarom heeft de provincie Drenthe 2 x €50.000 beschikbaar gesteld voor 2021 en 2022. Dit om activiteiten te organiseren die gericht zijn op het stimuleren van het actieve leven na de coronamaatregelen. Indien dit budget niet is uitgeput eind 2022 dan mag het resterende deel niet opgenomen worden in de jaarrekening maar zal het geld in de geest van de regeling als nog besteed moeten worden.

Actualisatie exploitatie 2022

NMD

De jaarrekening 2021 van de NMD laat zien dat er nog een aanvullende eenmalige bijdrage verwacht wordt van de gemeente Tynaarlo van € 98.052. Dit heeft er mee te maken dat we per saldo naast de personele bijdrage ook een financiële bijdrage moeten leveren, en het feit dat de NMD in 2021 later is gestart dan verwacht. Deze hogere financiële bijdrage is structureel en bedraagt met ingang van 2023 € 42.038.

Zorgaanbieders kunnen in het kader van innovatie op basis van een contractuele afspraak een beroep doen op een gemeentelijke bijdrage uit het innovatiefonds. Het aandeel van Tynaarlo in dit innovatiefonds bedraagt in 2022 per saldo maximaal € 24.000, en structureel € 44.000 met ingang van 2023. Onze werkelijke bijdrage aan het innovatiefonds is afhankelijk van de hoogte van de ingediende aanvragen, maar deze kan niet meer dan het nu opgenomen bedrag zijn.

Opvang ontheemden Oekraïne

In maart 2022 is de gemeente Tynaarlo gestart met de opvang van ontheemden uit Oekraïne. De gemeentelijke opvang vindt plaats op twee locaties, en daarnaast is er sprake van particuliere opvang. In de najaarsbrief 2022 wordt hiervoor nu voor € 2.000.000 aan kosten geraamd voor dit jaar. Verwachting is dat deze kosten volledig worden gedekt uit de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BOOO).

Asiel(inburgering)

In het bestuurlijk akkoord met betrekking tot de opvang van asielzoekers op 26 augustus jl. is afgesproken dat het kabinet voldoende financiële middelen beschikbaar stelt voor integratie. Als gevolg van een hogere instroom van inburgeraars is afgesproken het budget voor de inburgering voor de jaren 2022, 2023 en 2024 op te hogen met respectievelijk € 20, 40 en 30 miljoen. Hiermee worden gemeenten in staat gesteld alle inburgeraars passende ondersteuning te bieden. Voor 2022 gaat het voor de gemeente Tynaarlo om een bedrag van € 37.454. De baten binnen de algemene uitkering zijn verantwoord in hoofdstuk 0. De lasten zijn voor dezelfde bedragen in dit hoofdstuk opgenomen.

(DU) Maatschappelijke begeleiding statushouders.

Gemeenten ontvangen voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden in 2022 in totaal € 3,5 miljoen. Voor de gemeente Tynaarlo komt dit neer op een bedrag van € 45.030. De baten binnen de algemene uitkering zijn verantwoord in hoofdstuk 0. De lasten zijn voor dezelfde bedragen in dit hoofdstuk opgenomen.

POH Jeugd

Abusievelijk zijn de kosten voor praktijkondersteuning huisartsen (POH) Jeugd niet goed in de begroting 2022 en de meerjarenbegroting opgenomen. Dit leidt tot een nadeel van € 60.000.

WMO

De kosten voor rolstoelen vallen eenmalig € 25.000 hoger uit vanwege de omzetting van enkele huurvoorzieningen naar koopvoorzieningen.

Bij de kosten van vervoersmiddelen is een forse stijging zichtbaar, we verwachten € 120.000 hoger uit te komen dan begroot. Deze stijging wordt veroorzaakt door een nieuw (duurder) contract en meer duurdere, 'niet standaard'-voorzieningen.

De kosten voor woningaanpassingen vallen naar verwachting structureel € 100.000 lager uit vanwege een andere wijze van indiceren.

De kosten voor dagbesteding/begeleiding vallen € 65.000 hoger uit vanwege een lichte toename van het aantal cliënten. Bij de kosten van PGB's voor dagbesteding/begeleiding vallen de kosten € 50.000 lager uit.

De kosten voor huishoudelijke hulp vallen € 65.000 hoger uit. Het aantal cliënten is vanaf januari 2022 eerst toegenomen van 587 naar 598, maar is vanaf april redelijk stabiel op 585. Belangrijke kanttekening is dat de kosten hoger zouden zijn, wanneer alle geïndiceerde zorg ook feitelijk zou worden geleverd. Nu is dit vanwege een gebrek aan personeel niet het geval. De kosten van PGB's huishoudelijke hulp lopen met € 10.000 terug.

De stijging van de kosten en het aantal cliënten voor huishoudelijke hulp leidt ook tot een toename van het bedrag aan eigen bijdragen (CAK-abonnementstarief) met € 30.000 (voordeel).

Het grootste financieel verschil ontstaat op Beschermd Wonen. In de begroting was uit gegaan van een gemeentelijke bijdrage van € 100.000. Volgens opgave van de centrumgemeente is echter een positieve afrekening te verwachten van € 1.180.000. Dit leidt per saldo tot een voordeel van € 1.280.000. Ook in de jaren 2023 tot en met 2025 is sprake van een significant voordeel. De situatie in 2026 lijkt heel anders uit te pakken, en is nog zeer onzeker. Voor dat jaar gaan wij dan ook vooralsnog uit van een neutraal saldo.

Jeugd

De kosten voor PGB's vallen naar verwachting € 60.000 lager uit dan begroot.

Voor 2022 was een toename van de kosten voor dyslexie verwacht. De kosten voor dyslexie ontwikkelen zich in 2022 echter gelijk aan 2021, waardoor een voordeel van € 40.000 ontstaat.

Door de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel per 1 januari 2022 heeft er een verschuiving plaats gevonden binnen de diverse interventieniveau's. Op het onderdeel Jeugdbescherming en –reclassering ontstaat een voordeel van € 90.000.

Op interventieniveau 7 is met name een kostenstijging zichtbaar, leidend tot een nadeel van € 325.000.

Op interventieniveau 8 dalen de kosten aanzienlijk en ontstaat een voordeel van € 600.000. Op dit interventieniveau hadden we op voorhand het budget fors bijgesteld vanwege het woonplaatsbeginsel. Bij interventieniveau 8 ontstaat het voordeel voor een groot deel doordat kosten voor het Samenhuis en Verslavingszorg Noord-Nederland weg vallen. Overigens is onze verwachting dat een groot deel van de financiële effecten van het woonplaatsbeginsel nu financieel verwerkt zijn, maar dat pas bij de jaarrekening 2022 een volledig beeld ontstaat.

Werk en Inkomen - Energietoeslag

In de meicirculaire 2022 is € 854 miljoen beschikbaar gesteld in verband met het verstrekken van een energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen. Op 28 juli 2022 heeft het ministerie een correctie doorgevoerd, omdat per abuis de verdeling over gemeenten op basis van de verkeerde gewichten is verdeeld. Op basis hiervan hebben wij een extra bedrag ontvangen van € 123.162.

Daarnaast heeft het kabinet in het debat over de Voorjaarsnota op 5 juli jl. aangekondigd het richtbedrag van de eenmalige energietoeslag nogmaals te verhogen, van 800 euro naar 1.300 euro. Door het kabinet is extra budget (€ 550 miljoen) toegekend aan gemeenten voor de ophoging van de energietoeslag en de extra uitvoeringskosten. Hiervan is € 500 miljoen bestemd voor de ophoging van de energietoeslag en € 50 miljoen voor de extra uitvoeringskosten van gemeenten. Voor de gemeente Tynaarlo komt dit neer op een bedrag van € 573.748. De baten binnen de algemene uitkering zijn verantwoord in hoofdstuk 0. De lasten zijn voor dezelfde bedragen in dit hoofdstuk opgenomen.

Hoofdstuk 7 || Volksgezondheid en milieu

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Klimaatweek

We hebben meegedaan aan de Nationale Klimaatweek waarbij aandacht is besteed aan een diversiteit aan activiteiten en projecten in de gemeente op het gebied van klimaatadaptatie. Te noemen zijn onder andere de activiteiten rondom Tiny Forests, Operatie Steenbreek en groene schoolpleinen.

Programma duurzaamheid en monitoring

In oktober 2020 is het programma duurzaamheid 2020-2030 vastgesteld. Doelstelling van het programma is 49 % CO₂ -reductie in 2030 en 95 % in 2050. Stapsgewijs werken we toe naar deze doelen. Het programma kent vijf pijlers: hernieuwbare energie, woningen en gebouwen, mobiliteit, circulaire economie en natuur en milieu.

In 2022 is de Tynaarlose CO₂-monitor gereed gekomen. Jaarlijks worden de resultaten geactualiseerd. Dit helpt ons te sturen op de uitvoering van het programma duurzaamheid. In de eerste helft van 2023 evalueren we het programma duurzaamheid, waarbij we ook gegevens uit de monitor betrekken. Waar nodig worden doelen aangescherpt of bijgesteld.

Warmtetransitievisie

Onze Transitievisie Warmte is in juni 2022 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit is kort na de installatie van de nieuwe gemeenteraad gebeurd. Intussen is er aan gewerkt om de capaciteit van het team duurzaamheid op sterkte te brengen. Er kan nu een impuls worden gegeven aan de uitvoering van de Transitievisie Warmte. Voor de uitvoering in 2022 maken we onder meer gebruik van de

middelen die we uit voorgaande jaren hebben mee kunnen nemen. Voor 2022 en 2023 zijn inmiddels ook rijksmiddelen beschikbaar gesteld die voor een belangrijk deel bedoeld zijn voor de aanpak van energiearmoede.

RES

In de RES hebben we afspraken gemaakt over welke energiematregelen we in onze regio nemen op het gebied van hernieuwbare energie en de warmtetransitie in de gebouwde omgeving. De ambities binnen onze pijler hernieuwbare energie hebben richting gegeven aan onze bijdrage in de RES. De gemeenteraad van Tynaarlo heeft op 8 juni 2021 de RES Drenthe 1.0 vastgesteld. In de Omgevingsvisie worden de hoofdlijnen van het beleid voor hernieuwbare energieprojecten opgenomen. Dit beleid wordt uitgewerkt in een programma hernieuwbare energie, waarvoor een participatief traject wordt voorbereid. Daarbij kijken we naar mogelijkheden van bijvoorbeeld een burgerforum en een referendum. We verwachten dat het programma hernieuwbare energie in de loop van 2023 gereed kan zijn.

Actualisatie exploitatie 2022

Brandstofkosten

Gestegen brandstofkosten leveren een incidenteel nadeel aan de lastenkant op van € 33.000. In de integrale voortgangsrapportage is deze afwijking wel benoemd maar per abuis niet financieel-technisch verwerkt. In deze najaarsbrief wordt dat alsnog verwerkt.

Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD)

In 2022 vonden nagekomen afrekeningen plaats over het voorgaand jaar voor BOA-uren van € 20.000 en het Jaarprogramma van € 48.000. Daarnaast werd de begroting 2022 van de RUD, en de daarin opgenomen gemeentelijke bijdragen, zeer laat door het algemeen bestuur vastgesteld. Zo laat, dat dezen niet meer verwerkt konden worden in de gemeentelijke begroting. In de begroting van de RUD is sprake van een sterke stijging van de gemeentelijke bijdragen. Verwerking van deze ramingen in de gemeentelijke begroting leidt tot een aanvullend nadeel van € 126.000. Per saldo is sprake van een incidenteel nadeel aan de lastenkant van € 195.000.

Afval

De lasten voor inzameling en verwerking huishoudelijk afval vallen incidenteel € 156.000 lager uit dan geraamd. Door de hoge papierprijs hoeft de gemeente de papierinzamelaars, aan wie zij een minimumprijs garandeert, niet financieel te ondersteunen. Daarnaast zijn geen kosten gemaakt voor gescheiden inzameling van luiers en incontinentiemateriaal, omdat hier op dit moment nog geen recycle mogelijkheden zijn. Tenslotte vielen ook de communicatiekosten lager uit door een vertraagde uitrol van de nieuwe communicatieopzet. Het incidentele voordeel wordt toegevoegd aan de voorziening reiniging, waarmee eventuele toekomstige tegenvallers opgevangen kunnen worden. Per saldo is er sprake van een budgettair neutraal effect op de begroting.

Hoofdstuk 8 || Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt verwacht op 1 januari 2023. We zijn druk bezig om onze digitale systemen voor VTH en RO aan te passen en om onze werkprocessen opnieuw uit te lijnen. Medewerkers worden opgeleid en getraind. Met partners in Drents verband wordt getest en geoefend om de digitale systemen goed op elkaar aan te sluiten en het samenwerken in de keten goed in te regelen.

Aan de gemeenteraad is in het tweede kwartaal van 2022 een raadsvoorstel voorgelegd om de basis op orde te brengen voor de Omgevingswet. Het is nodig dat de gemeenteraad hierover tijdig voor de invoeringsdatum van de Omgevingswet besluiten neemt. We hebben eerder de raads werkgroep Omgevingswet bij de voorbereiding betrokken. Het ruimtelijk beleid op hoofdlijnen komt in de Omgevingsvisie te staan en wordt later in het Omgevingsplan uitgewerkt en juridisch verankerd.

De planning is dat de omgevingsvisie in het eerste kwartaal 2023 door de raad wordt vastgesteld. Het Omgevingsplan vervangt de huidige bestemmingsplannen. Op de datum van de inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben we 'automatisch' een Omgevingsplan van rechtswege. Intussen gaan we aan de slag met het opstellen van een handboek Omgevingsplan, dat ons houvast geeft bij het ontwikkelen van het Omgevingsplan nieuwe stijl.

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie is nagenoeg gereed maar heeft, door de Corona periode en ziekte, vertraging opgelopen. We hebben in deze periode meer inzet moeten plegen om het participatieproces digitaal vorm te geven en iedereen goed bij het proces te betrekken. Dit heeft extra kosten met zich meegebracht en maakt dat we waarschijnlijk niet uitkomen met het bedrag dat aanbesteed is.

Volkshuisvesting

De woonvisie wordt geactualiseerd. Inmiddels is een concept woonvisie opgesteld. Dit is mede gedaan op basis van een woningmarktonderzoek en gesprekken met stakeholders,

Op 14 juni jl. is via een raadsbijeenkomst de concept woonvisie (technisch) toegelicht aan uw raad.

Inmiddels hebben wij diverse zienswijzen ontvangen.

Wij komen in het najaar met een vervolg voorstel voor de Woonvisie waarin wij de ingediende zienswijzen, maar ook de visie en doelstellingen zoals wij die ons collegeprogramma hebben opgenomen, zullen betrekken.

In de prestatieafspraken 2022 hebben wij (onder voorbehoud vaststelling woonvisie) afgesproken te kijken naar de mogelijkheden om de sociale huurwoning-voorraad uit te breiden.

Samen met SEW werken wij aan een plan voor grondgebonden sociale huurwoningen op locatie de Kooi in Eelde.

Voor de locatie Bladergroenschool heeft SEW een planvoorstel voor 29 sociale huurwoningen, merendeels gericht op ouderenhuisvesting, ingediend. Tegelijkertijd ligt er voor deze locatie een planconcept voor een gedifferentieerd woonprogramma (sociale huur, koop en midden en dure koop) op deze locatie. Nadere afwegingen over het programma voor deze locatie willen wij, mede op basis van een plankostenscan/grexverkenning van diverse ontwikkelscenario's, dit najaar onder afstemming met uw raad maken

Voor Laarhove onderzoeken de gemeente en Woonborg de mogelijkheden voor uitbreiding van de sociale voorraad in Zuidlaren. Woonborg verwacht begin 2023 15 nieuwbouw woningen op te leveren aan de Tynaarlosestraat in Vries.

De woningcorporaties nemen hun verantwoordelijkheid op het thema duurzaamheid. Eind 2021 hebben de woningen van de corporaties gemiddeld energielabel B. De woningcorporaties hebben hiermee een belangrijke doelstelling gehaald (Convenant Energiebesparing Huursector). In 2022 worden door SEW 23 woningen in Paterswolde verduurzaamd met een labelsprong van D/E/F naar A/A+. Aan de Tipkampen en Sprikkenveen in Vries laat Woonborg 18 woningen vervangen door 19 nieuwe sociale huurwoningen.

Planvorming / woningbouwontwikkeling Laarhove

In Laarhove zijn maximaal 265 woningen voorzien. 40% goedkoop (huur en koop), 40% middelduur en 20% duur. Uw raad heeft het Stedenbouwkundig Programma van Eisen eind 2021 vastgesteld. In april 2022 heeft een informatieavond plaatsgevonden ter voorbereiding op het maken van het beeldkwaliteitsplan en het concept-verkavelingsplan. Deze plannen worden in concept dit najaar opgeleverd en aan een ieder gepresenteerd. Daarna zal uw raad in de eerste helft van 2023 worden gevraagd de omgevingsplanprocedure hiervoor op te starten.

Vries Zuid

In Vries Zuid komen 74 woningen. Het bouwrijpmaken loopt zeer voorspoedig. De eerste 14 particuliere kavels zijn inmiddels in verkoop en allen onder optie. Er zijn afspraken gemaakt voor de projectmatige ontwikkeling van de drie witte vlekken (totaal 15 woningen) en met WVG Ontwikkeling voor 23 projectmatige kavels. Daarnaast zijn er 12 sociale huurwoningen voorzien. De verwachting is dat de overige 10 particuliere kavels medio 2023 in verkoop gaan.

Ter Borch

Op 21 april 2022 zijn er 9 bouwkavels voor vrijstaande woningen uitgegeven in Rietwijk Ter Borch. Er waren ruim 100 inschrijvingen. Alle kavels zijn inmiddels toegewezen.

De raad van State heeft op 29 juni jl. de aangevraagde voorlopige voorziening tegen de supermarkt afgewezen.

Actualisatie exploitatie 2022

Subsidie glasvezel

In de begroting 2022 is rekening gehouden met een aanvullende subsidie voor de aanleg van een glasvezelnetwerk (compensatie legeskosten). Doordat deze subsidie al eind vorig jaar is afgewikkeld is sprake van een incidenteel voordeel aan de lastenkant van € 90.000

Bouwvergunningen

De inkomsten uit leges omgevingsvergunningen en welzijnsleges vallen naar verwachting € 698.000 hoger uit dan geraamd. Dit leidt tot een incidenteel voordeel op de inkomsten. De bijstelling wordt enerzijds veroorzaakt door een aantal meevallers, doordat in 2022 een aantal vergunningen zijn verleend voor een aantal niet geraamde grote bouwprojecten. Daarnaast is sprake van een sterke stijging van de bouwkosten die door de koppeling met het tarief direct doorwerken in de opbrengsten.

Wet kwaliteitsborging bouw

De (Wkb) treed naar verwachting vanaf 1 januari 2023 gefaseerd in werking. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Onder deze wet zullen kwaliteitsborgers zorgdragen voor het voldoen aan de bouwtechnische regels. Deze taken vervallen hiermee bij gemeenten die overigens wel het bevoegd gezag blijven houden. Tegelijkertijd wijzigen bepaalde wettelijke taken en krijgen gemeenten er extra wettelijke taken bij, zoals registratie en beoordeling van de Wkb-meldingen. Hieronder vallen onder andere bouwmeldingen, gereed meldingen en informatieverstrekking van de start en einde van bouwwerkzaamheden. Gemeenten ontvangen voor de noodzakelijke voorbereidingen die de gemeenten nog moeten treffen tot de inwerkingtreding van de Wkb in 2022 een bijdrage van € 25 miljoen. Voor Tynaarlo gaat het om een bedrag van € 66.000. De baten binnen de algemene uitkering zijn verantwoord in hoofdstuk 0. De lasten zijn voor hetzelfde bedrag in dit hoofdstuk opgenomen.

Invoeringskosten omgevingswet

In de meicirculaire 2022 is reeds aangekondigd dat het Rijk in totaal € 150 miljoen bijdraagt aan de transitiekosten die gemeenten hebben gemaakt in aanloop naar de invoering van de Omgevingswet. Er volgt nog een stelsevaluatie, waarbij de daadwerkelijk gemaakte kosten opnieuw in kaart worden gebracht. De verdeling van deze decentralisatie-uitkering vindt plaats via de verdeelsleutel 60% inwonertal, 25% landoppervlak en 15% vast bedrag. De middelen zijn beleids- en bestedingsvrij. Over de middelen voor de jaren 2023 tot en met 2025 volgt meer informatie in een latere circulaire. Voor 2022 ontvangt de gemeente Tynaarlo voor de invoeringskosten Omgevingswet een bedrag van € 401.000. De baten binnen de algemene uitkering zijn verantwoord in hoofdstuk 0. De lasten zijn voor hetzelfde bedrag in dit hoofdstuk opgenomen.

Aanvragen nieuw beleid

In dit hoofdstuk leggen wij de voorstellen voor incidenteel en structureel nieuw beleid aan u voor die wij op willen nemen in de najaarsbrief 2022.

Voorstel		INC/STR	2022	2023	2024	2025
Aanpassingen in exploitatiebudgetten						
1	Implementatie Wandelnetwerk	INC	-50.000	-35.000		
2	Vervanging pontje Zuidlaardermeer en verplaatsing tracé	INC	-150.000			
3	Software archivering burgerzaken	INC	-31.325	-25.300	-25.300	PM
4	Hogere bijdrage zwembaden	STR	-135.000	-143.000	-143.000	-143.000
Aanvragen nieuwe kredieten						
5	Opstalvergoeding waterscouts Midlaren	STR		-1.103	-1.103	-1.103
6	Vervangingsinvesteringen tractie	STR		-70.070	-84.203	-112.741
Totaal			-366.325	-274.473	-253.606	-256.844
<i>Waarvan incidenteel</i>			-231.325	-60.300	-25.300	-
<i>Waarvan structureel</i>			-135.000	-214.173	-228.306	-256.844

Nieuw beleid in exploitatiebudgetten

1. Implementatie Wandelnetwerk

Het wandelknooppunt verbindt bestaande en nieuwe wandelingen. Hiermee is het voor wandelaars mogelijk om eenvoudig routes van verschillende afstanden samen te stellen. Het systeem is vergelijkbaar met het fietsknooppuntensysteem.

2. Vervanging pontje Zuidlaardermeer en verplaatsing tracé

Voor het behoud van het "Rondje Zuidlaardermeer" zal de huidige fietsoversteek met het pontje over het Drents Diep vervangen en verplaatst moeten worden naar een meer noordelijke locatie. Daartoe zal de infrastructuur worden aangepast en zal een nieuwe, duurzame pont in de vaart worden genomen.

3. Software archivering burgerzaken

Onze huidige burgerzakenapplicatie werkt zaakgericht, maar heeft geen mogelijkheid om de zaken te vernietigen. De software heeft geen archieffunctionaliteit waardoor het niet archiefwaardig is. Het voldoet daarmee niet aan de wettelijke vereisten van de Archiefwet 1995. Om te zorgen voor een archiefwaardig systeem, moet de software gekoppeld worden aan archiefsoftware. Dat zal in de vorm van een nieuwe softwareapplicatie zijn, omdat een koppeling met ons huidige archiefsysteem niet te realiseren is.

4. Hogere bijdrage zwembaden

Volgens de bijgestelde begroting 2022 stevent de stichting zwembaden voor 2022 en opvolgende jaren af op een exploitatietekort. Volgens de exploitatieovereenkomst tussen de gemeente Tynaarlo en de stichting zijn 2018, 2021, 2024 en 2027 evaluatiejaren. Deelbedragen voor energie en onderhoud kunnen worden aangepast in evaluatiejaren (eerstvolgend in 2024) op grond van prijsontwikkelingen. Gezien de recente landelijke prijsontwikkelingen willen wij onderzoeken of wij voorafgaand aan 2024 hier iets in gaan betekenen. De hoogte van dit bedrag kan dan ook nog neerwaarts worden bijgesteld als gevolg van dit onderzoek.

Aanvragen nieuwe kredieten

5. Opstalvergoeding waterscouts Midlaren

In oktober 2017 is besloten in te stemmen met de herinrichting van het surfstrand in Midlaren en verplaatsing van nabijgelegen waterscoutingvereniging. De erfpachtovereenkomst uit 1983 voor de huidige locatie is niet verlengd. In navolging van deze overeenkomst worden de opstallen overgenomen en een marktconforme vergoeding hiervoor verstrekt. Hiertoe wordt een economisch krediet van € 31.500 verstrekt, waarbij de structurele kapitaallast van € 1.103 wordt opgenomen in de meerjarenbegroting.

6. Vervangingsinvesteringen tractie

De financiële systematiek om vervangingsinvesteringen op het gebied van tractie mogelijk te maken blijkt niet toereikend te zijn. De systematiek zal op een later moment onderzocht en gerepareerd worden, vooralsnog is een financiële reparatie nodig om de vereiste vervangingsinvesteringen te realiseren. Hiertoe wordt een economisch krediet van € 1.136.692 verstrekt, waarbij de structurele kapitaallast van € 125.036 wordt opgenomen in de meerjarenbegroting.

Aanpassingen in reserves en voorzieningen

Vrijval reserves naar de Argi

De reserves in onderstaande tabel kunnen vrijvallen ten gunste van de Argi. De restanten zijn veelal ontstaan doordat de bijbehorende kredieten zijn afgesloten en de kosten lager zijn uitgevallen. De reserve gebouwenonderhoud kan vrijvallen omdat de dotatie aan de voorziening gebouwenonderhoud en de budgetten voor klein onderhoud structureel in de begroting zijn opgenomen. In de paragraaf kapitaalgoederen van de begroting 2022 is al aangegeven dat de reserve kan vrijvallen naar de Argi als de onderhoudsbudgetten structureel op orde zijn gebracht. Hier wordt nu uitvoering aan gegeven.

Reserves	Bedrag
Reserve gebouwenbeheer elektraveiligheid	13.164
Reserve tijdelijke huisvesting Mariaschool	47.142
BR. Gebruikersonderhoud Yders Hoes	38.600
BR. Digitalisering milieuvergunningen	492
BR. Grondexploitaties	36
BR. Flexibele schil OBS de Vijverstee	18.696
BR. Sloop, Asbest, boekw. Gymlokaal Oelebred	40.974
BR. Sloop, Asbest, boekw. Gymlokaal de Kooi	39.108
BR. Sloop, Asbest, boekw. Sporthal de Marsch	272.157
BR. Sloop, Asbest, boekw. De Kooi	49.788
Reserve gebouwenonderhoud	2.884.000
Toevoegen aan de Argi	3.404.157

Nr.	Omschrijving	Budget 2022	Toelichting	Toelichting op ontwikkelingen per onderwerp in 2022	Middelen meenemen naar 2023?	Waarom meenemen naar 2023?	Bedrag mee te nemen naar 2023
1	RIE (onderhoud gebouwen)	€ 10.000	Bestaande risico-inventarisaties en -evaluaties op het gebied van onderhoud dienen geactualiseerd te worden.	Wegens prioritering en capaciteit is de start van werkzaamheden vertraagd, waardoor dit grotendeels in 2023 zal plaatsvinden.	Ja	Worden geen onderhoud Ri en e voor gebouwen geactualiseerd. Dit is voor het laatst in 2005 gedaan.	€ 10.000
2	Vitaal platteland	€ 10.000	Circa € 10.000 is structureel benodigd voor toepassing van de wettelijke taak t.a.v. het verstrekken van natuurvergunningen.	In lopende projecten de benodigde verplichte natuuronderzoeken laten uitvoeren. Hiervoor is eerst meegenomen budget uit 2021 gebruikt.	Ja	Door nieuwe ontwikkelingen voor de versterking van natuur en landschap (klimaatproblematiek, biodiversiteit, stikstof, water) is voor de wettelijke taken daarbij budget benodigd.	€ 10.000
3	Oplossen wateroverlast Schelfhorst	€ 37.665	Er is sprake van herhaaldelijke ernstige rioolklachten.	Werkzaamheden zijn gereed, op dit moment geen middelen meer benodigd. Mocht er een vervolg nodig zijn wordt dit meegenomen in het GRP.	Nee		
4	Onderwijshuisvestingsprogramma 2022	€ 58.434	Op basis van de wettelijke taak rondom onderwijshuisvesting dienen wij de kosten te vergoeden voor de eerste inrichting en voor huurlasten. Het betreft de hiervoor beschreven kosten voor Mariaschool, Oelebred en Rietzanger.	Op basis van de wettelijke taak rondom onderwijshuisvesting dienen wij de kosten te vergoeden voor de eerste inrichting en voor huurlasten. Het betreft de hiervoor beschreven kosten voor Mariaschool, Oelebred en Rietzanger.	Nee		
5	Inzet BOA's (Structureel gemaakt middels amendement 2021.21)	€ 75.000	De inzet van twee extra boa's draagt bij aan het terugdringen van overlast en criminaliteit. Onder hun uitvoering vallen wettelijke handhavingstaken, maar ook vervullen zij een belangrijke preventieve en signalerende rol en gaan daar waar nodig over tot handhaving. Hierbij zetten ze zich ook in om de samenwerking met ketenpartners te verbeteren en uit te breiden.	De extra boa's draaien inmiddels mee. De middelen zijn ook structureel gemaakt en opgenomen in de begroting.	Nee		
6	Verhogen verkiezingsbudget	€ 40.000	De gemeenteraadsverkiezingen dienen op een veilige en verantwoorde manier te worden georganiseerd, met inachtneming van de dan mogelijk nog geldende	Verkiezingen georganiseerd met inachtneming van de coronamaatregelen, zoals vastgelegd in de Tijdelijke wet Verkiezingen covid-19.	Nee		

Nr.	Omschrijving	Budget 2022	Toelichting	Toelichting op ontwikkelingen per onderwerp in 2022	Middelen meenemen naar 2023?	Waarom meenemen naar 2023?	Bedrag mee te nemen naar 2023
			coronamaatregelen.				
7	Uitvoering RES / ondersteuning energiecoöperaties	€ 80.000	Om de doelstellingen van het klimaatakkoord te kunnen bereiken op het gebied van de Regionale Energiestrategie (RES). Voor uitwerking van kaders voor realisatie van zonneparken en/of windparken wordt uitgegaan van een benodigd werkbudget van € 40.000 in 2022. Het betreft uitwerking ruimtelijke kaders, maar ook bijv. participatie en mogelijkheden voor de omgeving om deel te nemen aan een dergelijk project. Dit budget bevat ook € 40.000 aan middelen die overgeheveld zijn van 2021 naar 2022.	Eerst wordt de vaststelling van de Omgevingsvisie afgewacht om deze kaders participatief uit te kunnen werken. We verwachten begin 2023 met het participatietraject te kunnen starten na vaststelling van de Omgevingsvisie.	Ja	we wachten eerst op de hoofdlijnen van beleid in de omgevingsvisie en starten dan het participatietraject, naar verwachting begin 2023. Het RES-geld hebben we nodig voor het participatietraject, want in 2023 zijn er geen middelen voor geraamd. Conform onze verordening mogen middelen maximaal 1 jaar worden meegenomen. Aangezien dit voorstel deels buiten de termijn van 1 jaar valt willen wij de overheveling van deze middelen hierbij nogmaals ter besluitvorming voorleggen.	€ 80.000
8	Invasieve soorten (Structureel gemaakt middels amendement 2021.21)	€ 15.000	Door het beheersniveau te verhogen wordt overlast van invasieve soorten in de toekomst beperkt.	Er wordt uitvoering gegeven aan het beleid en het beheersniveau is inmiddels verhoogd. De middelen zijn inmiddels ook structureel in de begroting opgenomen.	Nee		
9	Biodiversiteit (Structureel gemaakt middels amendement 2021.21)	€ 35.000	Investeren in biodiversiteit heeft op een positieve impact op flora en fauna.	Er wordt uitvoering gegeven aan het beleid en het beheersniveau is inmiddels verhoogd. De middelen zijn inmiddels ook structureel in de begroting opgenomen.	Nee		
10	Inzet cultuurcoaches (Structureel gemaakt middels amendement 2021.21)	€ 85.000	Cultuurcoaches hebben een belangrijke rol in het initiëren van culturele activiteiten die passen binnen een participatiemaatschappij. Met de inzet van cultuurcoaches geven we uitvoering aan het collegeprogramma 'Leeft de ruimte die je krijgt' en de pijlers van het Tynaarlose Sociaal Beleid waar we naar toe willen werken: Gezondheid, Veiligheid, Ontmoeten en Meedoen en	Wordt tekstueel toegelicht in najaarsbrief.	Ja	Inzet is mede gelinkt aan rijksregeling, de bijbehorende middelen zijn geoormerkt. Daadwerkelijke mee te nemen gelden hangt mede af van invulling vacature.	€ 70.000

Nr.	Omschrijving	Budget 2022	Toelichting	Toelichting op ontwikkelingen per onderwerp in 2022	Middelen meenemen naar 2023?	Waarom meenemen naar 2023?	Bedrag mee te nemen naar 2023
			Zelfredzaamheid. Dit budget bevat naast € 50.000 aan gemeentelijke middelen, € 35.000 aan rijksmiddelen.				
11	Bovenwettelijke taken Vitaal Platteland	€ 65.000	Jaarlijks wordt € 10.000 beschikbaar gesteld voor gebied(sfonds) en educatie en communicatie Drentsche Aa en bescherming weidevogels en stimuleren bloemrijke akkers. De overige ca. € 55.000 wordt merendeels jaarlijks voor diverse (dorps- en partner-) initiatieven ingezet als co-financiering. Het feitelijke investeringsbedrag in zaken in onze gemeente die een wezenlijke bijdrage leveren aan versterking Natuur en Landschap / Vitaal Platteland ligt hoger dan het bedrag van de gemeentelijke bijdrage.	Continuering van meerjarige afspraken (zoals gebiedsfonds, Communicatie en educatie Drentse Aa, bescherming weidevogels en bloemrijke akkers etc). Opstarten nieuwe (co-financierings)projecten ontwikkelingen klimaatproblematiek/versterking natuur en landschap (biodiversiteit, stikstof, water).	Ja	budget uit 2021 is voor de continuering van projecten in 2022 gebruikt. Tevens is in 2022 de monitoring van de natuur/biodiversiteit opgestart waarvoor ook de gelden van 2022 zijn benodigd. Daarnaast zorgt de aanpak van de klimaatproblematiek voor extra nieuwe projecten Vitaal Platteland.	€ 65.000
12	Uitvoeringsplan geweld hoort nergens thuis	€ 27.950	Vanuit het landelijke programma 'Geweld hoort nergens thuis' is een Drentse regiovisie opgesteld en is een zelfscan gedaan van de stand van zaken in onze gemeente. Gebleken is dat er nog veel ontbreekt in onze gemeente als het om dit onderwerp gaat. Een en ander wordt nu vertaald in een lokaal plan van aanpak. Dit plan moet worden geïmplementeerd en uitgevoerd.	Implementatie heeft vertraging opgelopen omdat voorrang verleend is aan project Oekraïne. Ook binnen Toegang was de druk op formatie te hoog.	Ja	De implementatie van het plan van aanpak Geweld hoort nergens Thuis wordt niet gerealiseerd, terwijl het college zich daar wel aan verbonden heeft door het onderschrijven van de Regiovisie Drenthe Geweld hoort nergens Thuis.	€ 27.950
13	Centrale stempopneming verkiezingen	€ 7.500	Bij de verkiezingen van 2019 is landelijk in diverse gemeenten geëxperimenteerd met het centraal tellen van stemmen. Doel hiervan is om het telproces efficiënter, betrouwbaarder en transparanter te maken. Landelijke besluitvorming over het landelijk implementeren van deze werkwijze is vertraagd,	De centrale stempopneming conform het Tijdelijk experimentenbesluit stembiljetten en centrale stempopneming georganiseerd. Door het Rijk is hiervoor een vergoeding van € 7.500 uitgekeerd In het gemeentefonds.	Nee		

Nr.	Omschrijving	Budget 2022	Toelichting	Toelichting op ontwikkelingen per onderwerp in 2022	Middelen meenemen naar 2023?	Waarom meenemen naar 2023?	Bedrag mee te nemen naar 2023
			maar gemeenten worden gevraagd om bij de verkiezingen in 2022 wederom deel te nemen aan dit experiment.				
14	Taalhuis 2022	€ 27.950	In 2022 continueren we het Taalhuis. We ervaren dat het mensen op een laagdrempelige manier in staat stelt hun (zelf)redzaamheid en sociaal functioneren te verbeteren. In januari 2022 doet de nieuwe wet inburgering haar intrede. In 2022 beoordelen we of het Taalhuis in de toekomst binnen de uitvoering van deze wet mogelijk (deels) een functie kan vervullen.	Voorstel nieuw beleid om dit structureel te maken.	Nee		
15	Opzet burgerforum	€ 25.000	Hiermee wordt vormgegeven aan het opzetten en betrekken van een burgerforum bij de beleidsontwikkeling.	We willen dit budget inzetten voor het participatietraject om het beleidskader hernieuwbare energie te ontwikkelen. Het traject kan echter pas starten na vaststelling Omgevingsvisie.	Ja	Naast de mee te nemen RES-gelden, willen we ook een bedrag van maximaal 25.000,- meenemen voor het burgerforum om het participatietraject in 2023 uit te kunnen voeren.	€ 25.000
16	Cultuurfonds (Structureel gemaakt middels amendement 2021.21)	€ 20.000	Als gevolg van de Covid-19 pandemie zien we dat verschillende cultuurinstellingen en kunstenaars moeite hebben om het hoofd boven water te houden. Met het instellen van dit fonds willen we een boost geven aan de culturele sector in Tynaarlo. De uitwerking en invulling van dit fonds wordt in samenwerking met de culturele sector gedaan.	Voorstel nieuw beleid om dit structureel te verhogen (obv collegeprogramma).	Nee		
17	Aanvullend maatsch. krediet Omgevingswet/-visie	€ 150.000	Er is een aanvullend maatschappelijk krediet nodig van € 150.000 om de organisatie gereed te maken voor de invoering van de Omgevingswet en de Omgevingsvisie af te ronden. In de fase daarna zal er nog extra incidenteel budget nodig zijn voor het op (laten)	In 2022 ligt het accent op de inrichting van de nieuwe VTH-en plansoftware. Medewerkers worden geoefend in het gebruik. Verder werken we aan een handboek Omgevingsplan. De raad is gevraagd een aantal besluiten te nemen om de 'basis op orde' te brengen.	Ja	Betreft een maatschappelijk krediet, deze wordt automatisch meegenomen.	

Nr.	Omschrijving	Budget 2022	Toelichting	Toelichting op ontwikkelingen per onderwerp in 2022	Middelen meenemen naar 2023?	Waarom meenemen naar 2023?	Bedrag mee te nemen naar 2023
			stellen van Omgevingsplannen. Dat bedrag is nu nog niet goed te ramen. We hebben tot 2029 om een Omgevingsplan op te stellen. De Omgevingsvisie geeft mede richting aan het Omgevingsplan.				
18	Warmtetransitievisie	€ 426.020	<p>In juni 2022 is de Transitievisie Warmte vastgesteld. Dat was later dan gepland. Intussen is er aan gewerkt om de capaciteit bij duurzaamheid op peil te brengen. Tijdelijke capaciteit willen we ook in 2023 inzetten.</p> <p>Pas in de recente meicirculaire is er iets meer duidelijkheid gekomen van het Rijk over de uitvoeringsmiddelen voor klimaat- en energiebeleid. Vanaf 2023 tot en met 2030 krijgen gemeenten daarvoor meer uitvoeringsmiddelen. Daarvan is de hoogte voor ons nog onbekend. Gemeenten ontvangen voor 2022 alvast een overbruggingskrediet. Voor 2022 ontvangen wij 242.961,- vanuit de decentralisatie-uitkering klimaatakkoord. Er rest ons echter een te beperkte tijd om de middelen in 2022 uit te geven. De focus voor 2022 ligt nu op het opstarten van de aanpak energiearmoede, waarvoor we een separate specifieke uitkering van het Rijk hebben ontvangen. Dat betekent dat de uitvoeringsmiddelen klimaatakkoord voor 2022 zullen overblijven. Daarom willen deze uitkering ad 242.961,- geheel meenemen naar 2023.</p> <p>Dit budget bevat ook €127.284 aan middelen die overgeheveld</p>		Ja	<p>De overheveling van deze middelen is vereist om uitvoering van de Transitievisie Warmte in 2023 op een ambitieniveau van minimaal scenario 2 of hoger (zoals geformuleerd in de Transitievisie Warmte) uit te voeren. Daarnaast is de verwachting dat niet het hele bedrag zal worden uitgegeven in 2022. De resterende periode in 2022 is daarvoor te beperkt. Dit heeft er mee te maken dat de Transitievisie warmte later werd vastgesteld dan eerder voorzien. Daardoor is de uitvoering van de visie ook verschoven in de tijd.</p> <p>Conform onze verordening mogen middelen maximaal 1 jaar worden meegenomen. Aangezien dit voorstel deels buiten de termijn van 1 jaar valt willen wij de overheveling van deze middelen hierbij nogmaals ter besluitvorming voorleggen.</p>	€ 322.961

Nr.	Omschrijving	Budget 2022	Toelichting	Toelichting op ontwikkelingen per onderwerp in 2022	Middelen meenemen naar 2023?	Waarom meenemen naar 2023?	Bedrag mee te nemen naar 2023
			zijn van 2021 naar 2022.				
19	Bedrijventerrein Beuving	€ 31.669	<p>Het college heeft besloten op 9 maart 2022 om een eenmalige stimuleringsbijdrage te leveren voor het ontwikkelen van het bedrijventerrein Beuving.</p> <p>Deze eenmalige stimuleringsbijdrage is toegekend om het plan mogelijk te maken om het Beuving terrein aan de Groningerstraat 18 De Punt te ontwikkelen. De Provincie Drenthe en de ontwikkelaar leveren eenzelfde bijdrage. De stimuleringsbijdrage zal alleen worden gegeven na realisatie van de ontwikkeling. De realisatie van het plan zal in 2023 of later plaats vinden.</p> <p>De bijdrage zal worden gefinancierd uit het bestaande budget van economische zaken. Door het meenemen van dit bedrag zal er voor de komende jaren geen tekort ontstaan op het budget van economische zaken.</p>	De ontwikkeling van het bedrijventerrein Beuving is nog niet in de realisatie fase. Het bestemmingsplan moet nog worden vastgesteld. De realisatie van het plan zal in 2023 of later plaats vinden.	Ja	De eenmalige stimuleringsbijdrage kan niet worden geleverd.	€ 14.225
20	BOA's	€ 35.000	In juni heeft de gemeente te horen gekregen dat het Rijk structureel een bijdrage gaat leveren voor de uitbreiding van capaciteit van boa's domein 1 bij gemeenten. Het betreft voor de gemeente Tynaarlo ongeveer € 35.000,- per jaar. Met dit bedrag is het niet mogelijk om twee boa's aan te nemen en ook zijn de (financiën voor) randvoorwaarden nog niet aanwezig, zoals een auto, kleding en portofoons met licenties. In het coalitieakkoord staat het plan om vanaf 2024 mogelijk uit te breiden. Door een		Ja	Het geld wat structureel beschikbaar is gesteld door het Rijk is niet voldoende om uit te breiden in aantal boa's, alleen inhuur voor een bepaald aantal uren is hiervan mogelijk. als het geld niet wordt doorgezet is het volgend jaar nog niet mogelijk om uit te breiden in aantal boa's. Daarnaast is het noodzakelijk om goede randvoorwaarden te creëren voordat er wordt uitgebreid. Denk dan aan het aanschaffen van een nieuw voertuig, kleding en communicatiemiddelen.	€ 30.000

Nr.	Omschrijving	Budget 2022	Toelichting	Toelichting op ontwikkelingen per onderwerp in 2022	Middelen meenemen naar 2023?	Waarom meenemen naar 2023?	Bedrag mee te nemen naar 2023
			deel van dit geld in te zetten voor inhuur in 2022 vergroten we onze capaciteit voor dit jaar op de piekmomenten zoals de Bloemencorso Eelde en de Zuidlaardermarkt en kunnen we de rest van het geld investeren om vanaf volgend jaar te werken aan een structurele uitbreiding.				
21	Speelruimtebeleid	€ 42.474	<p>Het instandhouden en beheren van de speelvoorzieningen in de openbare ruimte.</p> <p>Dit budget bevat ook € 20.000 aan middelen die overgeheveld zijn van 2021 naar 2022.</p>		Ja	<p>In 2022 zijn initiatieven vanuit meerdere buurten en dorpen voor nieuwe speeltoestellen gezamenlijk opgepakt met initiatiefnemers, buurtbewoners en gemeente. Het gaat dan om projecten met een eigen dynamiek en daarmee samenhangende doorlooptijd, waardoor deze niet altijd in hetzelfde boekjaar afgerond kunnen worden. Momenteel zijn er nog meerdere lopende projecten in 2022. Door de werkwijze, waarbij intensief wordt samengewerkt met buurtbewoners (overheidsparticipatie / 'koers') kunnen niet alle projecten in 2022 worden afgerond. Bestelling van de toestellen gebeurt eind 2022 / begin 2023 en plaatsing in 2023. In het kader van burgerparticipatie verwachten inwoners dat hun plannen gerealiseerd worden. Het gaat in dit geval om initiatieven in o.a. Donderen, Tynaarlo, De Groeve en Zuidlaren. Daarnaast kunnen er in de loop van 2022 nog nieuwe initiatieven ingediend worden die mogelijk nog t.l.v. 2022 komen, maar vanwege de doorlooptijd (inclusief levertijd van 2 á 3 maanden) pas in 2023 gerealiseerd kunnen worden.</p>	€ 22.474

Nr.	Omschrijving	Budget 2022	Toelichting	Toelichting op ontwikkelingen per onderwerp in 2022	Middelen meenemen naar 2023?	Waarom meenemen naar 2023?	Bedrag mee te nemen naar 2023
22	Sportpark	€ 31.464	Tennisvereniging AYR zou volgens planning het clubgebouw in 2022 vervangen. De kunstgrasvelden sportpark De Zwet maken onderdeel uit van het project "herinrichting buitenterrein sportpark De Zwet".	Tennisvereniging AYR zou volgens planning het clubgebouw in 2022 vervangen. De vereniging loopt vertraging op als gevolg van sterk gestegen bouwkosten. Er is nu meer tijd nodig om de financiering rond te krijgen. De vervanging van het gebouw is nu voorzien in 2023. Dat betekent dat het krediet en de incidentele budget 2022 meegenomen moet worden naar 2023. De kunstgrasvelden sportpark De Zwet maken onderdeel uit van het project "herinrichting buitenterrein sportpark De Zwet". De ontwikkeling van dit plan kost meer tijd dan voorzien. De uitvoering vindt plaats in 2023.	Ja	Als de gelden niet beschikbaar zijn, is het budget voor de vervanging van het clubgebouw tennisvereniging AYR alsook het budget voor de vervanging van kunstgrasvelden niet voldoende om deze projecten te kunnen uitvoeren.	€ 31.464
23	Preventiemiddelen Jeugd	€ 48.496	Inzet op de versterking van het voorliggend veld Jeugd.	In 2022 nieuw college met nieuwe ambities. In de 2de helft van 2022 wordt, samen met de stakeholders, een plan gemaakt.	Ja	Inzet op de versterking van het voorliggend veld Jeugd. In de afgelopen 2 jaar ivm de coronapandemie minder op ingezet	€ 35.000
24	Aanpak dak- en thuisloosheid	€ 32.051	Het doel is om plannen te ontwikkelen om dak- en thuisloosheid zoveel mogelijk te voorkomen en ervoor te zorgen dat niemand op straat hoeft te slapen. Dit budget omvat enkel middelen die overgeheveld zijn van 2021 naar 2022.	In 2022 nieuw college met nieuwe ambities. In de 2de helft van 2022 wordt, samen met de stakeholders, een plan gemaakt.	Ja	Inzet op de versterking van het voorliggend veld: Minder indiceren meer algemene voorzieningen. Met deze middelen willen wij inloopvoorzieningen realiseren voor inwoners met psychische beperkingen. In verband met de corona maatregelen is hier nog niet op ingezet. Conform onze verordening mogen middelen maximaal 1 jaar worden meegenomen. Aangezien dit voorstel buiten de termijn van 1 jaar valt willen wij de overheveling van deze middelen hierbij nogmaals ter	€ 30.000

Nr.	Omschrijving	Budget 2022	Toelichting	Toelichting op ontwikkelingen per onderwerp in 2022	Middelen meenemen naar 2023?	Waarom meenemen naar 2023?	Bedrag mee te nemen naar 2023
						besluitvorming voorleggen.	
25	VN-panel	€ 64.393	<p>Sinds 2014 is in de gemeente Tynaarlo een VN panel actief. In dit panel zitten mensen met een beperking, die vanuit eigen ervaring duidelijk kunnen maken hoe toegankelijkheid in onze gemeente verbeterd kan worden. Met het hier voorgestelde budget kan het VN Panel in 2021 verder werken aan het realiseren van de lokale inclusie-agenda Tynaarlo. Zo maakt het panel de gemeente, bedrijven, organisaties en inwoners zonder beperking duidelijk wat er nodig is, zodat inwoners mét en zonder een beperking dezelfde kansen en mogelijkheden hebben in de samenleving.</p> <p>Dit budget bevat ook € 35.000 aan middelen die overgeheveld zijn van 2021 naar 2022.</p>	In 2022 nieuw college met nieuwe ambities. In de 2de helft van 2022 wordt, samen met raadsleden en leden van de adviesraad sociaal domein, gekomen tot een procesvoorstel.	Ja	<p>Er kan niet voldaan worden aan de toezegging richting de gemeenteraad en het uitgebrachte amendement 2022.6 Gerritsen. Hierin is toegezegd om in 2023 te komen tot inclusiebeleid in afstemming met de adviesraad sociaal domein en ervaringsdeskundigen.</p> <p>Conform onze verordening mogen middelen maximaal 1 jaar worden meegenomen. Aangezien dit voorstel deels buiten de termijn van 1 jaar valt willen wij de overheveling van deze middelen hierbij nogmaals ter besluitvorming voorleggen.</p>	€ 32.000
26	Diverse subsidies WMO	€ 55.000	De inflatie treft ook onze gesubsidieerde instellingen. De gevraagde subsidies voor 2023 zullen naar verwachting met gemiddeld 10% stijgen. Veel subsidies worden besteed aan personele kosten. Organisaties moeten voldoen aan de CAO verplichtingen.	Uit de provinciale regeling Frisse Doorstart (€ 50.000 voor activiteiten na de coronamaatregelen) worden nu veel inwonersinitiatieven en acties gefinancierd.	Ja	De inflatie treft ook onze gesubsidieerde instellingen. De gevraagde subsidies voor 2023 zullen naar verwachting met gemiddeld 10% stijgen. Veel subsidies worden besteed aan personele kosten. Organisaties moeten voldoen aan de CAO verplichtingen. Met de extra middelen uit 2022 kan in 2023 uitzetting van de begroting worden beperkt/voorkomen	€ 20.000
27	Wooncampagne	€ 11.236	Er is een wettelijke verplichting om een Woon-Zorgvisie op te stellen.	In de 2de helft van 2022 wordt het procesvoorstel gemaakt, uitvoering en besluitvorming in 2023.	Ja	Ondersteuning bij het opstellen van de Woon-Zorgvisie. Er is een wettelijke verplichting om een Woon-Zorgvisie op te stellen. Wij willen deze als addendum toevoegen aan de in 2022 vastgestelde woonvisie.	€ 10.000

Nr.	Omschrijving	Budget 2022	Toelichting	Toelichting op ontwikkelingen per onderwerp in 2022	Middelen meenemen naar 2023?	Waarom meenemen naar 2023?	Bedrag mee te nemen naar 2023
28	Kansrijke start	€ 8.874	De gemeente Tynaarlo wil het voorliggend veld versterken en de Zorgroute 0-12 implementeren waaronder ook (prenatale en) geboortezorg en jeugdgezondheidszorg. Deze middelen, die via de meircirculaire 2022 naar de gemeente zijn overgeboekt, komen ten goede aan het formaliseren van samenwerkingsverbanden en de samenwerking te intensiveren. Met als doel de zorg aan kwetsbare (aanstaande) ouders en kinderen nog beter af te stemmen en daarmee voor deze kinderen een kansrijke start op veilig en gezond opgroeien mogelijk te maken.	In 2022 nieuw college met nieuwe ambities. In de 2de helft van 2022 wordt, samen met de stakeholders, een plan gemaakt In verband met corona en personele wisselingen team Beleid is hier nog niet op ingezet. De eerste contacten zijn gelegd en in de tweede helft van 2022 zal toegewerkt worden naar afspraken om een lokale coalitie Kansrijke Start te vormen.	Ja	De gemeente Tynaarlo wil het voorliggend veld versterken en de Zorgroute 0-12 implementeren waaronder ook (prenatale en) geboortezorg en jeugdgezondheidszorg. Deze middelen, die via de meircirculaire 2022 naar de gemeente zijn overgeboekt, komen ten goede aan het formaliseren van samenwerkingsverbanden en de samenwerking te intensiveren. Met als doel de zorg aan kwetsbare (aanstaande) ouders en kinderen nog beter af te stemmen en daarmee voor deze kinderen een kansrijke start op veilig en gezond opgroeien mogelijk te maken.	€ 8.874
29	Sportakkoord	€ 37.717	De gemeente Tynaarlo doet mee aan de regeling sportakkoord/preventieakkoord.	De gemeente Tynaarlo doet mee aan de regeling sportakkoord/preventieakkoord. De extra middelen worden via de SPUK toegevoegd aan de gemeentelijke begroting.	Ja	De Rijksregeling is pas onlangs gewijzigd, waarbij extra geld wordt toegekend. Daarbij betreft het geormerkte gelden die niet voor een ander doel mogen worden aangewend. De wijziging van de regeling is aangekondigd in de Staatscourant.	€ 17.717
30	Frisse start	€ 54.467	De provincie ondersteunt - via gemeenten - organisaties die afhankelijk zijn van vrijwilligers met een subsidie zodat zij een frisse doorstart kunnen maken zodra de coronamaatregelen dat toelaten. De subsidie dient ten goede te komen aan vrijwilligersinitiatieven die sociaal-culturele activiteiten organiseren die bijdragen aan de vitaliteit en kwaliteit van leven en wonen in Drenthe.	Zowel in 2021 als in 2022 hebben wij van de provincie € 50.000 ontvangen. De gemiddelde aanvraag bedraagt ca € 1.000. De buurtsport- en cultuurcoaches zetten zich actief in om inwoners te wijzen op de subsidiemogelijkheden. Maar als er geld overblijft dan hoort het in 2023 alsnog besteed te worden.	Ja	Extra middelen ontvangen van de provincie die besteed moeten worden aan lokale initiatieven ter bevordering van de sociale cohesie.	€ 44.203
Totaal mee te nemen gelden							€ 906.868

Actualisatie kredieten

Uitgaven in 2022 ten laste van maatschappelijke kredieten

Door de gemeenteraad worden maatschappelijke kredieten verstrekt. De dekking van deze kredieten vindt over het algemeen plaats door middel van een onttrekking aan de reserves. Voor het resultaat na bestemming is het effect budgettair neutraal. De uitgaven van een maatschappelijk krediet kunnen gespreid worden over meerdere jaren. Om het voorspellend vermogen van de begroting te vergroten, wordt in onderstaande tabel van een aantal kredieten een aanpassing van de lopende jaarschijf voorgesteld.

Voor deze maatschappelijke kredieten zijn in de lopende jaarschijf nog geen ramingen opgenomen en dienen de budgetten met onderstaande bedragen opgehoogd te worden. Het effect op het begrotingsresultaat is door de dekking vanuit de reserves neutraal.

Actualisatie maatschappelijke kredieten	Inschatting uitgaven jaarschijf 2022
Omgevingswet/omgevingsvisie	385.000
Tijdelijke huisvesting tijdens bouw (accommodatiebeleid)	37.500
Procedurkosten aanpassing buitensport Zuidlaren (accommodatiebeleid)	25.000
Renovatie & overdracht kleedgebouwen en lekkage Wenackers	20.000

Uitsplitsing kredieten duurzaamheid

Wij stellen voor om de kredieten: "Duurzaamheidsplan gemeentelijke gebouwen" ad € 196.000 en "Meerjarenduurzaamheidsplanning" ad € 1.604.760 uit te splitsen naar onderstaande kredieten per gebouw. Op het moment dat de investeringen in een gebouw zijn afgerond, kan het krediet worden afgesloten en kan met afschrijven worden gestart. Hierdoor blijft het krediet niet openstaan tot dat alle investeringen zijn afgerond.

Krediet	Gebouw	Bedrag
LED en PV gemeentehuis	Gemeentehuis	225.260
LED en PV SH De Kamp	Sporthal de Kamp	233.000
LED BG De Duinen	Begraafplaats De Duinen	3.000
LED en PV Aula Paterswolde	Aula Paterswolde	7.500
LED BG Vries	Begraafplaats Vries	3.000
LED en PV Aula Walackers	Begraafplaats Walackers	64.000
Generator en LED Molen De Zwaluw	Molen De Zwaluw	118.000
LED Molen De Boezemvriend	Molen De Boezemvriend	3.000
LED Toren Zuidlaren	Toren Zuidlaren	12.000
LED Toren Vries	Toren Vries	12.000
LED en PV MFA Borchkwartier	MFA Borchkwartier	678.000
LED en PV MFA Yders Hoes	MFA Yders Hoes	253.000
PV MFA de Zeijer Hoogte	MFA de Zeijer Hoogte	189.000
		1.800.760

Voorstellen voor besluitvorming

Op basis van de voorstellen en uitkomsten die zijn opgenomen in deze rapportage stellen wij uw raad voor akkoord te gaan met de volgende beslispunten:

1. Kennis te nemen van de voortgang van de activiteiten, doelen en ontwikkelingen per hoofdstuk per 1 september 2022;
2. In te stemmen met de voorstellen voor incidenteel en structureel nieuw beleid, zoals opgenomen in het hoofdstuk 'aanvragen nieuw beleid'.
3. De incidentele nadelen als gevolg van voorstellen nieuw beleid van € 231.325 in 2022, € 60.300 in 2023 en € 25.300 in 2024 ten laste brengen van de ARG1;
4. De structurele nadelen als gevolg van voorstellen nieuw beleid van € 135.000 in 2022, € 214.173 in 2023, € 228.306 in 2024 en € 256.844 in 2025 op te nemen in de meerjarenbegroting;
5. De reguliere begrotingsbijstellingen van € 1.015.000 voordelig (incidenteel) in 2022 toevoegen aan de ARG1;
6. De reguliere begrotingsbijstellingen van € 750.000 nadelig (structureel) in 2023 op te nemen in de meerjarenbegroting;
7. In te stemmen met het beschikbaar stellen van de volgende kredieten en dekking:
 - a. Een economisch krediet van € 31.500 voor een opstalvergoeding voor de waterscouts Midlaren. De structurele kapitaallast van € 1.103 op te nemen in de meerjarenbegroting en daarmee mee te nemen in het begrotingssaldo.
 - b. Een economisch krediet van € 1.136.692 voor vervangingsinvesteringen tractie. De structurele kapitaallast van € 125.036 op te nemen in de meerjarenbegroting en daarmee mee te nemen in het begrotingssaldo.
8. In te stemmen met de in deze najaarsbrief genoemde mee te nemen gelden ad € 906.868;
9. In te stemmen met de voorgestelde aanpassingen van de jaarschijven van de maatschappelijke kredieten.
10. In te stemmen met de voorgestelde uitsplitsing van het krediet "Duurzaamheidsplan gemeentelijke gebouwen" ad € 196.000;
11. In te stemmen met de voorgestelde uitsplitsing van het krediet "Meerjarenduurzaamheidsplanning" ad € 1.604.760;
12. In te stemmen met de voorgestelde vrijval van reserves ad € 3.404.157 naar de ARG1;

Wij vertrouwen erop u met deze brief op hoofdlijnen op een korte en bondige manier te hebben geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen en noodzakelijke bijstellingen en leggen deze voor besluitvorming aan de gemeenteraad voor. De vergadering waarin deze tussenrapportage wordt behandeld staat gepland op 8 november 2022.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

P. Koekoek
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.J.F.J. Thijsen
burgemeester

Bijlage 1: Bijstelling begroting 2022

+ is voordeel, - is nadeel, afgerond op 1.000 euro

Omschrijving	2022		2023		2024		2025	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Hoofdstuk 0 geen programma								
Verdeling taakstelling			40.000		40.000		40.000	
Totaal taakveld Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	40.000	0	40.000	0	40.000	0
Verdeling taakstelling			100.000		100.000		100.000	
Totaal taakveld Begeleiding (WMO)	0	0	100.000	0	100.000	0	100.000	0
Verdeling taakstelling			75.000		75.000		75.000	
Totaal taakveld Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	75.000	0	75.000	0	75.000	0
Verdeling taakstelling			342.000		342.000		342.000	
Totaal taakveld Jeugdhulp behandeling	0	0	342.000	0	342.000	0	342.000	0
Verdeling taakstelling			17.000		17.000		17.000	
Totaal taakveld Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	17.000	0	17.000	0	17.000	0
Taak.9 2023 Jeugd en WMO			-600.000		-600.000		-600.000	
Verdeling taakstelling			500.000		500.000		500.000	
Totaal taakveld Gezinsgericht	0	0	-100.000	0	-100.000	0	-100.000	0
Verdeling taakstelling			363.000		363.000		363.000	
Totaal taakveld Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	363.000	0	363.000	0	363.000	0
Verdeling taakstelling			54.000		54.000		54.000	
Totaal taakveld Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	54.000	0	54.000	0	54.000	0
Taak.3 beschermd wonen			-1.255.000		-1.091.000		-908.000	
Totaal taakveld Beschermd wonen (WMO)	0	0	-1.255.000	0	-1.091.000	0	-908.000	0
Actualisatie Vastgoed	149.000	3.000	50.000	3.000	50.000	3.000	50.000	3.000
Bijstelling brandstofkosten	-99.000	-3.000	-50.000	-3.000	-50.000	-3.000	-50.000	-3.000
Totaal taakveld Kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeugd en WMO NJB 2022			-328.000	30.000	-328.000	30.000	-328.000	30.000
Taak.3 beschermd wonen			1.255.000		1.091.000		908.000	
Taak.9 2023 Jeugd en WMO			600.000		600.000		600.000	
Totaal taakveld Geen taakveld	0	0	1.527.000	30.000	1.363.000	30.000	1.180.000	30.000
Totaal hoofdstuk 0	0	0	1.163.000	30.000	1.163.000	30.000	1.163.000	30.000
Hoofdstuk 0 Bestuur en ondersteuning								
bijstelling aantal neutralisaties Budget verkiezingen toevoegen aan BR.	28.000	-39.000						
Verwachting verstrekte reisdocumenten	40.000							
Verwachting verstrekte rijbewijzen	2.000	28.000						
Totaal taakveld Burgerzaken	27.000	-27.000						
Actualisatie Vastgoed	97.000	-38.000	0	0	0	0	0	0
Totaal taakveld Beheer overige gebouwen en gronden	-25.000	-7.000	-25.000	-7.000	-25.000	-7.000	-25.000	-7.000
Actualisatie Vastgoed	-25.000	-7.000	-25.000	-7.000	-25.000	-7.000	-25.000	-7.000
Correctie stijging Energieprijzen VJB	645.000		640.000		640.000		640.000	
Extra kosten SDA belastingen	-116.000		-116.000		-116.000		-116.000	
Totaal taakveld Overhead	-45.000							
(DU) Maatschappelijke begeleiding nieuwk	484.000	0	524.000	0	524.000	0	524.000	0
(DU) Voorschoolse voorzieningen peuters		45.000						
Assiel (inburgering)		37.000						
Bijstellingen voorgaande jaren		-63.000						
Compensatie inkomstenderving 2021		153.000						
Correctie energietoeslag meicirculaire		123.000						
Energietoeslag		574.000						
Gezond in de stad		9.000						
Invoeringskosten omgevingswet		401.000						
Leerlingenvoer Oekraïne		14.000						
Onderuitputting BCF		386.000						
ontwikkeling uitkeringsbasis en -factor		-470.000						
Participatie								
Vrijval schommelfonds	250.000							
Wet kwaliteitsborging bouw (wkb)		66.000						
Totaal taakveld Algemene uitkering en overige uitkeringen								
Gemeentefonds	250.000	1.275.000	0	0	0	0	0	0

Omschrijving	2022		2023		2024		2025	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Correctie aangifte 2021 en ophoging 2022	-745.000							
Totaal taakveld Vennootschapsbelasting (VpB)	-745.000	0	0	0	0	0	0	0
Totaal hoofdstuk 0	61.000	1.230.000	499.000	-7.000	499.000	-7.000	499.000	-7.000
Hoofdstuk 1 Veiligheid								
1e begrotingswijziging 2022 VRD	-14.000							
Totaal taakveld Crisisbeheersing en brandweer	-14.000	0	0	0	0	0	0	0
Totaal hoofdstuk 1	-14.000	0	0	0	0	0	0	0
Hoofdstuk 2 Verkeer en vervoer en waterstaat								
Actualisatie raming gronddepot	-11.000	-18.000	-11.000	-18.000	-11.000	-18.000	-11.000	-18.000
Bijstelling brandstofkosten	-33.000							
Correctie stijging Energieprijzen VJB	-8.000		-8.000		-8.000		-8.000	
Verrekening kosten dossier mijnbouw	15.000							
Totaal taakveld Verkeer en Vervoer	-37.000	-18.000	-19.000	-18.000	-19.000	-18.000	-19.000	-18.000
Totaal hoofdstuk 2	-37.000	-18.000	-19.000	-18.000	-19.000	-18.000	-19.000	-18.000
Hoofdstuk 3 Economie								
GAE Nedab 2022	-133.000							
Totaal taakveld Economische ontwikkeling	-133.000	0	0	0	0	0	0	0
Actualisatie raming marktkosten	-12.000							
Totaal taakveld Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-12.000	0	0	0	0	0	0	0
Totaal hoofdstuk 3	-145.000	0	0	0	0	0	0	0
Hoofdstuk 4 Onderwijs								
Actualisatie Vastgoed	-441.000	205.000	-458.000	205.000	-458.000	205.000	-458.000	205.000
Totaal taakveld Onderwijshuisvesting (DU) Voorschoolse voorzieningen peuters	-441.000	205.000	-458.000	205.000	-458.000	205.000	-458.000	205.000
NJB 2022 actualisatie	-66.000	66.000	-125.000	125.000	-125.000	125.000	-66.000	66.000
Verdeling taakstelling			40.000		40.000		40.000	
Totaal taakveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-66.000	66.000	-85.000	125.000	-85.000	125.000	-26.000	66.000
Totaal hoofdstuk 4	-507.000	271.000	-543.000	330.000	-543.000	330.000	-484.000	271.000
Hoofdstuk 5 Sport, cultuur en recreatie								
Actualisatie Vastgoed		85.000		85.000		85.000		85.000
Totaal taakveld Sportbeleid en activering	0	85.000	0	85.000	0	85.000	0	85.000
Actualisatie Vastgoed	-87.000	-16.000	-87.000	-16.000	-87.000	-16.000	-87.000	-16.000
Totaal taakveld Sportaccommodaties	-87.000	-16.000	-87.000	-16.000	-87.000	-16.000	-87.000	-16.000
Actualisatie Vastgoed	-27.000		-27.000		-27.000		-27.000	
Totaal taakveld Cultureel erfgoed	-27.000	0	-27.000	0	-27.000	0	-27.000	0
Actualisatie Vastgoed	-5.000		-5.000		-5.000		-5.000	
Bijstelling brandstofkosten	-33.000							
Totaal taakveld Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-38.000	0	-5.000	0	-5.000	0	-5.000	0
Totaal hoofdstuk 5	-152.000	69.000	-119.000	69.000	-119.000	69.000	-119.000	69.000
Hoofdstuk 6 Sociaal domein								
(DU) Maatschappelijke begeleiding nieuwk	-45.000							
Actualisatie Vastgoed	-254.000	-11.000	-254.000	-11.000	-254.000	-11.000	-254.000	-11.000
Assiel (inburgering)	-37.000							
Gezond in de stad	-9.000							
Jeugd en WMO NJB 2022	-3.000		-3.000		-3.000		-3.000	
Leerlingenvervoer Oekraïne	-14.000							
NJB 2022 Afrekening NMD 2021	-98.000							
NJB 2022 correctie POH Jeugd	-60.000		-60.000		-60.000		-60.000	
NJB 2022 hogere bijdrage NMD	-42.000		-42.000		-42.000		-42.000	
NJB 2022 Innovatiefonds	-24.000		-44.000		-44.000		-44.000	
NJB 2022 tbv welzijnsbudget	486.000		486.000		486.000		486.000	
NJB 2022 tbv WMO belbus	-66.000		-66.000		-66.000		-66.000	
NJB 2022 vanaf 4671370	-5.000		-5.000		-5.000		-5.000	
NJB 2022 Welzijnsbudget	-435.000		-435.000		-435.000		-435.000	
Opvang Oekraïne 2022	-2.000.000	2.000.000	-500.000	500.000				
Totaal taakveld Samenkracht en burgerparticipatie	-2.606.000	1.989.000	-923.000	489.000	-423.000	-11.000	-423.000	-11.000
Correctie energietoeslag meircirculaire	-123.000							
Energietoeslag	-574.000							
Jeugd en WMO NJB 2022	-120.000		-120.000		-120.000		-120.000	
Totaal taakveld Inkomensregelingen	-817.000	0	-120.000	0	-120.000	0	-120.000	0
Jeugd en WMO NJB 2022	-25.000							
Taak. 11 2023 Jeugd en WMO	100.000							
Verdeling taakstelling			125.000		125.000		125.000	
Totaal taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)	75.000	0	125.000	0	125.000	0	125.000	0

Omschrijving	2022		2023		2024		2025	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Jeugd en WMO NJB 2022	-105.000	30.000						
NJB 2022 div. o.a. Welzijnsbudget	20.000		20.000		20.000		20.000	
Totaal taakveld								
Maatwerkdienstverlening 18+	-85.000	30.000	20.000	0	20.000	0	20.000	0
Jeugd en WMO NJB 2022	-295.000							
Taak.9 2023 Jeugd en WMO	600.000							
Verdeling taakstelling			-1.655.000		-1.655.000		-1.655.000	
Totaal taakveld								
Maatwerkdienstverlening 18-	305.000	0	-1.655.000	0	-1.655.000	0	-1.655.000	0
NJB 2022 obv info Assen	1.280.000							
Totaal taakveld Geëscaleerde zorg 18+								
Jeugd en WMO NJB 2022	70.000							
Totaal taakveld Geëscaleerde zorg 18-								
NJB 2022 van 4601870	-8.000		-8.000		-8.000		-8.000	
Totaal taakveld Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)								
	-8.000	0	-8.000	0	-8.000	0	-8.000	0
Totaal hoofdstuk 6	-1.786.000	2.019.000	-2.561.000	489.000	-2.061.000	-11.000	-2.061.000	-11.000
Hoofdstuk 7 Volksgezondheid en milieu								
Bijstelling brandstofkosten								
Totaal taakveld Riolering	0	0	0	0	0	0	0	0
Aanpassing i.v.m. lagere afvalkosten	-157.000							
Aanpassing kosten afval	157.000							
Bijstelling brandstofkosten								
Totaal taakveld Afval	0	0	0	0	0	0	0	0
Aanpassing bijdrage RUD	-195.000							
Totaal taakveld Milieubeheer	-195.000	0	0	0	0	0	0	0
Actualisatie Vastgoed	-36.000	-7.000	-36.000	-7.000	-36.000	-7.000	-36.000	-7.000
Totaal taakveld Begraafplaatsen en crematoria								
	-36.000	-7.000	-36.000	-7.000	-36.000	-7.000	-36.000	-7.000
Totaal hoofdstuk 7	-231.000	-7.000	-36.000	-7.000	-36.000	-7.000	-36.000	-7.000
Hoofdstuk 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing								
Aanpassen bijdrage glasvezel	90.000							
Invoeringskosten omgevingswet	-401.000							
Transferium de Punt	21.000							
Totaal taakveld Ruimte en leefomgeving	-290.000	0	0	0	0	0	0	0
Actualisatie Vastgoed	-18.000	-2.000	-18.000	-2.000	-18.000	-2.000	-18.000	-2.000
Opbrengsten omgevingsvergunningen		698.000						
Wet kwaliteitsborging bouw (wkb)	-66.000							
Totaal taakveld Wonen en bouwen	-84.000	696.000	-18.000	-2.000	-18.000	-2.000	-18.000	-2.000
Totaal hoofdstuk 8	-374.000	696.000	-18.000	-2.000	-18.000	-2.000	-18.000	-2.000
Totaal (excl. mutaties reserves)	-3.185.000	4.260.000	-1.634.000	884.000	-1.134.000	384.000	-1.075.000	325.000
Mutaties reserves								
	2022		2023		2024		2025	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
Budget verkiezingen toevoegen aan BR.	-40.000							
Compensatie inkomstenderving 2021	-153.000							
GAE Nedab 2022		133.000						
Totaal Mutaties reserves	-193.000	133.000	0	0	0	0	0	0
Totaal	-3.378.000	4.393.000	-1.634.000	884.000	-1.134.000	384.000	-1.075.000	325.000
Saldo/resultaat najaarsbrief	1.015.000		-750.000		-750.000		-750.000	